



SELIKANO HAKOJENGO ARAKHUTNO PROTEKTORI BASO CHAVORIKANE NIJAMIJA



KONTAKTI:

Ko Selikano hakojegoro arakhutno saj te dzan dzi leste sako bukjarno dive kotaro 08:00 dzi o 16:00 o ari.

Palo telefono ja telefaksi ano:

Skopje: tel.02 3129-335/faks.3129- 359
Strumica: tel.034 329-996/faks.329 -997
Kicevo: tel.045 228-586/faks.228-584
Tetovo: tel.044 344-082/faks 344-083
Bitola: tel.047 242-310/faks 242-510
Stip: tel.032 389-701/faks 389-700
Kumanovo: tel. 031 431-488/faks 431-520

Pali posta ja personalno ani kancelarie:

Skopje: sok."Dimitrie Cupovski"n-ro 2 (kula ki GP "Pelagonija")
Strumica: sok."Balkanska" n-ro.18 (kula ko EVN-Makedonia)
Kicevo: sok."Bul.Osloboduvanje"b.b (kula ko Kjubi-Makedonija)
Tetovo: sok."Ilindenska" n-ro 85
Bitola: sok."Jane Sandanski" b.b (kula ko Kjubi-Makedonia)
Stip: sok."Toso Arsov" b.b (kula ko Kjubi-Makedonia)
Kumanovo: sok." 11 Oktomvri" b.b. (kula ko Pošta-Makedonia)

Elektronikani drom: contact@ombudsman.mk

Veb: www.ombudsman.mk



SAR ŠAJ TE RODEN ARKA KOTARO SELIKANO HAKOJENGO ARAKHUTNO?

Ako trubul tumenge arka kotar o Selikano hakojegoro arakhutnosaj te roden personalno ani kancelaria e Selikane hakojegore arakhutneste ano Skopje, sar thaj ane reoneskere kancekarie taro Selikano hakojegoro arakhutno ano Tetovo, Kicevo, Stip, Strumica, Kumanovo thaj Bitola, palo telefono,pali posta, telefaksi, ja palo elektronikano drom.

I komunikacija e selikane hakojegore arakhutnesa saj te ker-enla ki savi bilo chib thaj olakoro lil, a o selikano hakojegoro arakhutno iranela ki makedonikani chib thaj olakiri kirilicakiri azbuka, sar thaj ki oficialnikani chib thaj o hramovipe save so lela o rodutno kana pherda o rodipe.

SO SAJ TE KEREL O SELIKANO HAKOJENGO ARAKHUTNO?

O Selikano hakojegoro arakhutno dela konfirmacie, gndipa, sugestije dzi o organja ki themutni vastarin thaj aver organia em organizacie saven so isi phravde autoriziripa aktesa.

O organia trubul te den pakiv baso konfirmacie, gndipa thaj o sugestije bichalde kotaro selikano hakojegoro arakhutno, adalkheskhe basi lengiri bikerdi buti, mujal kodova ov šaj te rodel taro ministeri, i radzi thari Republika Makedonia,o Parlamnto ja phravde šaj te ikalel hem te aprasal sako autorizirime organi thaj autorizirime manuš kola phagle e dizutnengere nijamja.

SO NASTI TE KEREL O SELIKANO HAKOJENGO ARAKHUTNO?

O selikano hakojegoro arakhutno nasti te averkerel o krisi. Vov nasti te averkerel e krisokiri solucia em nane ole autoriziripe te dosakerel.

SO OVELA KANA KA DEN O RODIPA?

Dzikobor o Selikano hakojegoro arakhutno dikhla kaj isi funda rodipaske, mothovela e rodipaso dendutno.

O buti keribe e selikano hakojegoro arakhutno palo rodipa na pokinela pe.

SELIKANO HAKOJENGO ARAKHUTNO
sok."Dimitrie Cupovski n-ro 2
1000 Skopje



Република Македонија
НАРОДЕН ПРАВООБРАНИТЕЛ
О M B U D S M A N
Republic of Macedonia

R O D I P A

DENDUTNO

ANAV THAJ FAMILIAKORO ANAV

ADRESA

SAVE KHEDINATE PREPERELA

POLI: M DZ

PROFESIA

ORGANI JA ORGANIZACIA SAVAKE DELA PE O RODIPE

ANAV THAJ FUNKCIA E OFICIALNIKANE PERSONAKORO SAVI SO PHAGLJA O HAKO E DENDUT-
NESKORO

PONADARI VAKEREN E EVIDENTIA BASO AKTO(SOLUCIA,PHANDIN THAJ AV.)SAVESA SI TU-
MENGE PHAGO O HAKO JA HRAMOVIN TELO AKTIVIPA SAVESA SI TUMENGE KERDO O PHAGIPA

THAN DZIVIPASKE

TELEFONO

PHURIPE

THEMUTNO LIL

O chave isilen pire nijamja, a chavo i sako dzivdo dziviti kova isi le pohari taro 18 bers. Sar chavo trubul te dzane:

O pakjivkeribe ko tire nijamja na tiknjarela i rolja ko tire bijanutne ko tiro dzivdipa, numa dela lenge obligacija te arakhen tire nijamja.

Save nijamja isitut?

Nijami bašo dzivdipa. Kotaro bijando dive tu isitu nijami te dzivdine. O dzivdipe naj les cena, a i rastra isila obligacija te arakhi tuke protektiva thaj sukar bajrovipe.

Trubul te dzivdine tire bijanutnencar thaj te na ove ulavdo olendar, numa ako o krisi vakerda aver chane baso tiro sukaripa, ja ako tire bijanutne na arakhenatu sukar.

O hako e bijanutnege hem o dikhibe baši tuke i jektajjek e dajake hem e dadese hem ola trubul te keren sa so i majsukar tuke, a tu trubul te pakivkerelen hem de delen arka.

I kana tire bijanutne na dzivdinena barabar, ol trubul o duj dzene te dikhen tu hem te den tu edukacija.

Ako tire bijanutne na dzivdinena barabar, tu isitut hako te dikhetet e dujencar hem te oveltut personalna kontaktja e bijanutnesar kolea na dzivdineja, numa te si tut zijani baši tire nijamja thaj interesja.

O centro basi socijalnikane buča dikhela sar tire bijanutne te ikeren piro bijanutno hako.

Naj mukli tortura maskar o dzene ki familija hem i rastra isila udzlipe te del tu protekcija te diklja kaj kerela tortura upral tute disavo dzeno ki familija.

Nijami bašo dzivdipe thaj bajrovipe. Trebul te den pe tuke posibiliteti bašo normalno dzivdipe thaj bajrovipe thaj lacho dzivdipasko standardi kodoleske so a chave si len aver protekcija na numaj taro pire bijanutne vi tare themutnikane institucije.

Kana tire bijanutne na den tu protektiva ja nanetu bijanutne, i rastra del tuke lachi protekcija.

Kana trubul te ove adoptirimo chavo tut trebul so maj lachi protektiva.

Nijami baši nediskriminacija. Isitut sa jek nijamja sar avera chave bizo averipe ki rasa, ko poli, savi chip kere lafi, bizo averip ki konfesia thaj etnikako preperipe, kola si hem so si tire bijanutne, dali si barvale ja na, dali sijan kadari ja isitut disavi mana, biadhinalo kotar ave.

Nijami bašo maj lacho interes taro chavo. Bašo sa o aktivitetja so isitut, o phure hem o institucije trubul te dikhen so i majsukar e chavenge.

Nijami bašo tiro leibe than hem gndipa. Isitut nijami bašo tiro personalno gndipe baso puchiba so ingjarenape basi tuke.

Nijami bašo alav, etnikako preperipe thaj themako lil. Isitu nijami ko alav, etnikako preperipe hem themako

lil, te dzane ko san hem kotar sijan. Tiro bijandipa hem tiro alav hramonenape ani maticno evidencija.

Nijami ki edukacija. Isitu nijami hem udzlipe (dol`nost) te agorkere i fundavni edukacija palo jekajek sartja upral i baza ko jekajek sajdi. I fundavni edukacija trubul te ovel bipokjindi. Ani siklavni na trebul te ove badhanalo thaj psihicki maltretirimo, numa udzalo sijan te pakivkere o tertipi ani siklavni hem te ove disciplinirimo. Ani siklavni trebul te lel than tiro kadaripe hen talenti hem te ove azari te de dzovapi ano tiro dzivdipe ano sansari, tolerancija hem aljovipe.

Nijami baši protektiva ko tiro sastipa. Bašo tiro sastipa hem te ove kadari chavo isitu nijami ko majbaro niveli ano sastipnasiri protektiva.

Nijami ko dajani, tromalo vakti hem rekreacija. Isitu nijami ko dajani, tromalo vakti, khelipa, rekreacija hem nijami te šaj te le than ano kulturako dzivdipe.

Nijami hem tromalipa basi konfesia. Isitu nijami te vakere basi tiri konfesia, numa adalea te na dukhave averen so hacarena thaj olengere nijamja.

Nijami hem tromalipa ani khedin. Isutu nijami te le than ano asocijacii avere chavenkar kate ka oven implementirime tumare nijamja thaj šhaj te phenen tumaro gindo basho bukja so si taro tumaro interes.

Nijamja baši protektiva baši tari privatnost. Si tut nijami basi tiri privatnost. Nasti te oves ando ani situacija kaj tiri privatnost si taro risiko em nikoj nanele hako te phagel tiro ugled hem imig.

Nijamja e chavese so isile mana thaj pharipe ano bajrovipe. Ako isitu disavi mana isitu sa o nijamja sar aver chave, sasto dzivdipe, isitu nijami te le than ano aktivnostja ki opstestveno khedin hem te ovel tu aver dikhibe hem protektiva kotar i rastra.

Nijamja e chavenge taro aver etnikano preperipe. Ako sijan ko aver etnikano preperipe isitu hako te vakere, arakhe hem te razviine tiro identiteti hem o nisanja ki tiri khedin, ani fundavni hem maskarutni edukacija isitu hako te sikljove ki tiri chib.

Nijami baši ulavnikani protektiva. Sako chavo isile hako basi ulavnikani protektiva kotar:

- Violenca thaj ignorasija;
- Maribasko konflikt;
- Bukjakiri eksploatacija so naj ande respekta taro lenge beršha;
- Droga hem alcohol;
- Seksualno violenca;
- Bikinipe thaj kidnapiribe;
- Namanushikano phiravipe thaj kazna.

PROTEKTIVA BAŠI TIRE HAKOJA KOTAR O SELIKANO HAKOJENGORO ARAKHUTNO

Dzikobor o autorizirime organia na kerena buti te den tu protektiva basi tire hakoja, ako i procedura si bicacikani lungardi, phagenape te hakoja ja na delape tuke protektiva, tu saj te kontaktirine e Selikane hakojegere arakhutnesa.

SO I SELIKANO HAKOJENGORO ARAKHUTNO?

O Selikano hakojegoro arakhutno si biadhinalo organi zurardo e Konstitucionalesa. Fundavno si ano julo 1997 bers hem kerela buti razipe o kanuni bašo Selikano hakojegoro arakhutno.

KO SI SELIKANO HAKOJENGORO ARAKHUTNO?

Selikano hakojegoro arakhutno si o Idzet Memeti, diplomirime pravniko so isile nakhlo butikeribe kotar hakoeskoro krisi hem bukjikjeribasko zumavipe butereder 20 bers sar sekretari ki Radzi tari Republika Makedonia, ministeri baso thami hem krisari ko Konstitucionalno kriso ki Republika Makedonia.

SO KERELA BUTI O SELIKANO HAKOJENGORO ARAKHUTNO?

O Selikano hakojegoro arakhutno maskarkerela maskar o dizutne hem e organenca ki themutni vastarin, lokalnikani korkori radzin hem o organia saven so isi phravde autorizipa aktesa bašo arakhipa e hakoja e dizutnengere em implemetacija kotar o kanuno.



PONADARI VAKAREN SAVE NUAMUTNE INSTRUMENTOJA KERDEN(DZI SAVO ORGANI THAJ KANA)

DENDIN (FAKTI):

ANI KANCELARIA E SELIKANE HAKOJENGERE ARAKHUTNESKE ARAKHLUM MAN E PERONASA:

DATA

HRAMOVIPE E DENDUTNESKORO